

Súd: Okresný súd Komárno
Spisová značka: 14C/39/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4221203087
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 04. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Oľga Kováčová
ECLI: ECLI:SK:OSKN:2022:4221203087.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Komárno v konaní pred sudkyňou JUDr. Oľgou Kováčovou v právnej veci žalobcu: Sociálna poisťovňa so sídlom Ul. 29 augusta 8 - 10, Bratislava, IČO: 30 807 484 proti žalovanému: FEMAD s.r.o. so sídlom Studená 3, Nesvady, IČO: 31 420 290, v konaní zastúpenému: Advokátska kancelária Bartošík Šváby s.r.o., so sídlom Plynárska 7/A, Bratislava, IČO: 35 929 049, o zaplatenie 2.453,40 € s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Súd žalobu **z a m i e t a**.

Žalovanému sa voči žalobcovi **p r i z n á v a** nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Dňa 14.9.2021 doručil žalobca súdu žalobu, ktorou sa domáhal uloženia povinnosti žalovanému zaplatiť mu sumu 2.453,40 € s príslušenstvom. Podanú žalobu odôvodnil tým, že dňa 17.10.2018 došlo v priestoroch výrobnéj haly žalovaného k pracovnému úrazu jeho zamestnanca L. X., a to pri práci na hydraulickom lise typu PYE 25/N, ev. č. 053-015/16, rok 1985 a to tak, že uvedený zamestnanec nevenoval dostatočnú pozornosť svojej práci, ľavú ruku ponechal v zóne nebezpečenstva (vo forme) a pravou nohou zatlačil pedál, ktorým sa spúšťal piest hydraulického lisu a pritlačil si ľavú ruku tak, že štyri prsty boli značne devastované (amputované). Inšpektorát práce Nitra v protokole v časti G písm. b) bod 1 konštatoval, že v priamej príčinnej súvislosti so vznikom pracovného úrazu L. X. bolo porušenie predpisov na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci u žalovaného, keď v časti G písm. a) nedostatky v príčinnej súvislosti so vznikom pracovného úrazu na strane poškodeného L. X. nezistil. Podľa protokolu Inšpektorátu práce Nitra žalovaný pridelil svojmu zamestnancovi L. X. pracovný prostriedok - hydraulický lis, ktorý nebol vhodný a prispôsobený tak, aby pri použití bola zaistená bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci, nakoľko pracovný priestor stroja nebol vybavený ochranným zariadením. V protokole Inšpektorát práce Nitra nariadil žalovanému odstrániť zistený nedostatok opísaný v časti G písm. b) bod 1 protokolu ihneď od jeho prevzatia, prijať opatrenia na odstránenie zistených porušení predpisov a ich príčin a doručiť Inšpektorátu práce Nitra písomnú správu o splnení opatrení na odstránenie zistených porušení predpisov a ich príčin a o odstránení nedostatkov v lehote do 3 dní po uplynutí lehoty na ich odstránenie. Predmetný protokol bol prerokovaný s riaditeľom žalovaného dňa 28.11.2018. Voči predmetnému protokolu podal žalovaný dňa 5.12.2018 odvolanie, ktoré Národný inšpektorát práce zamietol a dňa 28.3.2019 začal správne konanie vo veci uloženia pokuty. Vyšetrenie pracovného úrazu L. X. bolo ukončené protokolom č. INA-152-12-2.1/P-J2-18 zo dňa 28.11.2018. Inšpektorát práce za zistené porušenie právnych predpisov na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci v súvislosti s pracovným úrazom L. X. uložil žalovanému pokutu do výšky 100.000,- €, ktorú žalovaný uhradil. V dôsledku pracovného úrazu zo dňa 17.10.2018 poškodený Patrik Bobek utrpel vážne zranenie s ťažkou ujmom na zdraví, pričom žalobca mu vyplatil nemocenské dávky

a ošetrovné za obdobie od 28.10.2018 do 25.10.2019 vo výške 2.453,40 €. V zmysle § 238 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. si od žalovaného uplatnil zaplataenie sumy titulom náhrady škody, ktorá vznikla žalobcovi výplatou dávok v dôsledku zavineného protiprávneho konania žalovaného, keď mal za to, že žalovaný svoje zavinenie na pracovnom úraze priznal tým, že uhradil pokutu uloženú Inšpektorátom práce Nitra za zistené porušenie právnych predpisov na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci v príčinnej súvislosti so vznikom pracovného úrazu L. X.. Na výzvu žalobcu na dobrovoľné zaplataenie škody (výzva zo dňa 23.11.2020) žalovaný reagoval podaním zo dňa 14.12.2020, v ktorom namietal splnenie podmienok pre priznanie náhrady škody za vyplatené nemocenské dávky L. X. a to s poukazom na výsledok trestného konania vo veci spáchania prečinu ublíženia na zdraví, ktoré bolo zastavené. Okrem zaplataenie sumy 2.453,40 € si uplatnil na zaplataenie i sumu úroku z omeškania vo výške 5 % ročne z dlžnej sumy od 23.12.2020 do zaplataenia.

2. Súd vo veci vydal dňa 27.9.2021 platobný rozkaz č.k. 14C/39/2021-39, ktorým žalovaného zaviazal na zaplataenie dlžnej sumy s príslušenstvom v lehote do 15 dní od doručenia platobného rozkazu. Proti predmetnému platobnému rozkazu podal žalovaný včas vecne odôvodnený odpor, v dôsledku čoho súd uznesením č.k. 14C/39/2021-116 zo dňa 25.10.2021 vydaný platobný rozkaz zrušil v celom rozsahu. Žalovaný v podanom odpore namietal dôvodnosť žalobcom uplatneného nároku, keď žalobca prihladol výlučne na výsledky vyšetrovania pracovného úrazu Inšpektorátom práce Nitra, avšak neprihladol na závery vyšetrovania polície, ktorá skúmala predmetný úraz kvôli podozreniu z prečinu ublíženia na zdraví, pričom odborná otázka technického stavu lisu a splnenia podmienok na jeho používanie v súlade s predpismi na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci bola posúdená znalcom z odboru elektrotechnika. Uvedené trestné konanie bolo uznesením ČVS:ORP-XXX/KN-KN-XXXX zo dňa XX.X.XXXX zastavené, nakoľko v danom prípade nebol porušený žiadny zákon, predpis ani žiadna dôležitá povinnosť. V uznesení bolo konštatované, že lis bol vo vyhovujúcom technickom stave a bez závad, žalovaný pre účely bezpečnej práce s lisom prijal opatrenie v podobe doplnkového mechanického nástroja, pomocou ktorého sa vkladal a vyberal výlisok z pracovného priestoru lisu, samotný stroj nemal vplyv na pracovný úraz, pričom z videozáznamu vyplynulo, že zamestnanec L. X. počas výkonu práce nepoužíval pri práci bezpečný pracovný nástroj, prerušil výkon práce a používal mobilný telefón, čím si následne privodil kvôli nedostatočnému venovaniu pozornosti práci pracovný úraz. V predmetnom uznesení vyšetrovateľ konštatoval aj to, že oboznámenie zamestnanca s prácou na lise bolo riadne preukázané, zamestnanec bol na prácu kvalifikovaný a bol riadne preškolený z predpisov BOZP a OPP. Mal za to, že na účely vyšetrovania pracovného úrazu inšpektoráty práce neskúmajú zavinenie, nakoľko zákon vychádza z absolútnej objektívnej zodpovednosti zamestnávateľa za pracovný úraz. Zavinenie teda nie je pojmovým znakom správneho deliktu právnickej osoby, preukazuje sa len porušením právnej povinnosti. Naopak, orgány činné v trestnom konaní, na účely vyšetrovania podozrenia z trestného činu sú povinné skúmať, či bol skutok spáchaný úmyselne alebo z nebanlivosti, nakoľko zavinenie je pojmovým znakom trestného činu. Rovnako tomu je v prípade zodpovednosti za škodu zamestnávateľa voči Sociálnej poisťovni v zmysle § 238 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z.. Z uvedeného dôvodu považoval závery trestného konania za relevantnejšie na účely hodnotenia zodpovednosti žalovaného za škodu voči žalobcovi, než závery z protokolu. Vyslovil názor, že inšpektorát práce nie je subjektom kompetentným na posúdenie technického stavu a správnosti technického postupu pri používaní hydraulického lisu u žalovaného a jeho závery obsiahnuté v protokole sa nezakladali na odbornej znalosti fungovania takéhoto stroja. Závery Inšpektorátu práce Nitra a aj Národného inšpektorátu práce sú v rozpore s nariadením vlády č. 392/2006 Z.z. a prílohy č. 1 bod 2.8. tohto nariadenia, keď ochranný kryt bol len jednou z možností zabezpečenia pracovného prostriedku, pričom ďalšou možnosťou bolo použitie iného ochranného zariadenia, čo bol v danom prípade hák, ktorým sa vkladali a vyberali výlisoky z hydraulického lisu. Znalec pribratý do trestného konania v znaleckom posudku ustálil, že tento doplnkový ochranný prostriedok bol bezpečný a jeho používania spolu s lisom zodpovedalo právnym predpisom a technickým normám. Práve zamestnanec L. Bobek porušil právne predpisy, keď pracoval s predmetným lisom v rozpore s návodom na obsluhu stroja, na ktorý bol zaučený a venoval sa mobilu, hoci prinášať mobil na pracovisko bolo zakázané. Tiež namietal, že zaplataenie pokuty vyrubenej inšpektorátom práce nemožno považovať za uznanie zavineného protiprávneho konania, keďže pokuta je vyrubovaná na základe absolútnej objektívnej zodpovednosti zamestnávateľa za vznik pracovného úrazu. S ohľadom na uvedené žiadal podanú žalobu v celom rozsahu zamietnuť a priznať mu nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % trov konania.

3. Žalobca vo vyjadrení k podanému odporu uviedol, že na podanej žalobe trvá, keď z rozhodnutia Národného inšpektorátu práce č.k. PO/BEZ/2019/3989 zo dňa 6.8.2019 vyplýva, že zo strany žalovaného došlo k porušeniu právnych predpisov na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci.

4. Žalovaný vo vyjadrení k podaniu žalobcu zotrval na tvrdeniach uvedených v podanom odpore. Konštatoval, že z jeho strany nedošlo k žiadnemu zavinenému protiprávnemu konaniu, ktoré by zakladalo dôvodnosť uplatneného nároku žalobcu na náhradu škody vzniknutej výplatom nemocenských dávok zamestnancovi žalovaného L. X. v období od 28.10.2018 do 20.5.2019. Rozhodnutia inšpektorátu práce, ktoré vychádzajú z absolútnej objektívnej zodpovednosti zamestnávateľa za pracovný úraz, nepovažoval za dostačujúci dôkaz na preukázanie zavineného protiprávného konania žalovaného.

5. Súd vo veci nariadil pojednávanie, na ktorom po vypočutí si prednesu poverenej zamestnankyne žalobcu a právnej zástupkyne žalovaného a po oboznámení sa s obsahom listín predložených v priebehu konania stranami sporu a to protokolu na č.l. 7 až 11 spisu, vyjadrenia k výzve na č.l. 12 spisu, žiadosti o poskytnutie súčinnosti na č.l. 13 spisu, podania na č.l. 14 spisu, potvrdenia o výške vyplatených dávok na č.l. 15 spisu, výzvy na č.l. 16 až 20 spisu, doručenky na č.l. 21 spisu, stanoviska žalovaného na č.l. 22 až 26 spisu, uznesenia ČVS:ORP-XXX/KN-KN-XXXX zo dňa XX.X.XXXX na č.l. 29 až 32 spisu, rozhodnutia na č.l. 47 až 53 spisu, oznámenia o odstúpení odvolania na č.l. 56 spisu, odvolania na č.l. 63 až 69 spisu, uznesenia OR PZ SR ČVS:ORP-XXX/KN-KN-XXXX zo dňa XX.X.XXXX s doložkou právoplatnosti na č.l. 164 až 167 spisu ustálil nasledovný skutkový a právny stav veci:

6. Ako vyplynulo zo žalovaným nepopretého skutkového tvrdenia žalobcu podporeného listinnými dôkaznými prostriedkami, dňa 17.10.2018 došlo na pracovisku žalovaného k pracovnému úrazu zamestnanca žalovaného L. X.. Príčiny vzniku tohto pracovného úrazu boli vyšetrené Inšpektorátom práce Nitra, ktorý vydal dňa 28.11.2018 protokol č. INA-152-12-2-2.1/P-J2-18. V protokole boli v časti G. opísané zistené nedostatky v príčinnej súvislosti so vznikom pracovného úrazu. Tieto boli konštatované len na strane žalovaného ako zamestnávateľa, keď Inšpektorát práce Nitra v protokole uviedol, že žalovaný prideliť zamestnancovi L. X. dňa 17.10.2018 pracovný prostriedok - hydraulický lis typu PYE 25/N, ev.č. 053-015/16, rok 1985, ktorý nebol vhodný a prispôbený tak, aby pri používaní bola zaistená bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci, nakoľko pracovný priestor stroja nebol vybavený ochranným zariadením a poškodený zamestnanec pri práci používal otvorený lisovací nástroj s medzerou medzi hornou a dolnou časťou nástroja pri hornej polohe barana, 3 až 5 cm, ktorý nezabránil vniknutiu ruky do nebezpečného priestoru stroja, pričom lis uvádzal do chodu nožným ovládačom. Na strane žalovaného preto konštatoval porušenie ustanovenia § 6 ods. 1 písm. a) zákona č. 124/2006 Z.z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a § 3 ods. 1 a § 4 ods. 1 prílohy č. 1 bod 2.8 NV SR č. 392/2006 Z.z.. V rámci opatrení bolo žalovanému uložené odstrániť zistený nedostatok ihneď od prevzatia protokolu, prijať opatrenia na odstránenie zistených porušení predpisov a ich príčin, doručiť inšpektorátu práce písomnú správu o splnení opatrení na odstránenie zistených porušení predpisov a ich príčin a o odstránení nedostatkov v lehote do 3 dní po uplynutí lehoty na ich odstránenie. Dňa 6.5.2019 vydal Inšpektorát práce Nitra rozhodnutie č. 98/19/práv., IPNR_KHIP/ROZ/2019/3189, ktorým uložil žalovanému pokutu vo výške 33.000,- €. Proti uvedenému rozhodnutiu podal žalovaný dňa 24.5.2019 odvolanie, o ktorom rozhodol Národný inšpektorát práce rozhodnutím č.l. PO/BEZ/2019/3989, O-237/2019 zo dňa 6.8.2019 tak, že podané odvolanie zamietol a napadnuté rozhodnutie Inšpektorátu práce Nitra potvrdil. V súvislosti s vyššie opísaným pracovným úrazom bol zamestnanec žalovaného Patrik Bobek práceneschopný a v období od 28.10.2018 do 20.5.2019 mu žalobca vyplatil nemocenské v celkovej výške 2.453,40 €.

7. Ako vyplynulo z vyjadrenia žalovaného zo dňa 15.4.2019 (č.l. 12 spisu), tento na výzvu žalobcu oznámil, že trvá na 100 % miere zavinenia pracovného úrazu L. X., ktorý porušil pracovný poriadok a výrobné postupy, čo vyplýva z kamerového záznamu.

8. Dňa 10.10.2019 žalobca požiadal Inšpektorát práce Nitra o poskytnutie súčinnosti ohľadne pracovného úrazu L. X.. Na túto žiadosť Inšpektorát práce Nitra podaním zo dňa 21.10.2019 žalobcovi oznámil, že vyšetrowanie pracovného úrazu bolo ukončené protokolom č. INA-152-12.2.1/P-J2-18 zo dňa 28.11.2018. Tiež oznámil, že kontrolovaný subjekt (žalovaný) uloženú pokutu za porušenie právnych predpisov na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci uhradil.

9. Z potvrdenia o výške vyplatených dávok zo dňa 30.9.2020 vyplynulo, že žalobca vyplatil L. X. v období od 28.10.2018 do 20.5.2019 nemocenské v celkovej výške 2.453,40 €. Na zaplatenie tejto sumy žalobca vyzval žalovaného výzvou č. 54/2020 zo dňa 23.11.2020 s odôvodnením, že žalovaný dňa 17.10.2018 svojim zavineným protiprávnym konaním spôsobil pracovný úraz s ťažkou ujmu na zdraví zamestnancovi L. X.. Na zaplatenie uvedenej sumy stanovil žalovanému lehotu do 30 dní od doručenia výzvy. Na uvedenú výzvu reagoval žalovaný podaním doručeným žalobcovi dňa 15.12.2020, v ktorom žalobcu žiadal o upustenie od uplatňovania práva na náhradu škody v podobe vyplatených nemocenských dávok, nakoľko nebolo preukázané zavinenie žalovaného v súvislosti s pracovným úrazom L. X..

10. Predmetný pracovný úraz bol prešetrený aj v rámci trestného konania, ktoré bolo uznesením vyšetrovateľa Okresného riaditeľstva PZ SR Odboru poriadkovej polície Obvodného oddelenia Komárno ČVS:ORP-XXX/KN-KN-XXXX zo dňa XX.X.XXXX zastavené z dôvodu, že skutok (pre ktorý bolo začaté trestné stíhanie) nie je trestným činom a nebol dôvod na postúpenie veci. Predmetné uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 18.5.2020. Z jeho obsahu vyplynulo, že do konania bol pribratý znalec z odboru elektrotechnika na účely vypracovania znaleckého posudku k technickému stavu stroja a bezpečnému používaniu. Znalec v znaleckom posudku konštatoval, že technický stav stroja bol bez poruchy a samotný stroj nemal vplyv na pracovný úraz, keď hydraulický lis bol používaný s použitím bezpečného pracovného nástroja, pomocou ktorého sa vkladá a vyberá výlisok z pracovného priestoru lisu. Znalec v znaleckom posudku konštatoval, že z predloženého videozáznamu vyplynulo, že L. X. počas výkonu práce nepoužíval pri práci bezpečný pracovný nástroj, prerušil výkon práce a používal mobilný telefón, čím si následne privodil kvôli nedostatočnému venovaniu pozornosti práci pracovný úraz. V závere uznesenia bolo konštatované, že v danom prípade nebola porušená dôležitá povinnosť vyplývajúca zo zamestnania, povolania, postavenia alebo funkcie alebo uložená podľa zákona. Zamestnávateľ riadne zabezpečil preškolenie svojich zamestnancov. Poškodený L. X. bol riadne preškolený z predpisov BOZP a OPP, spôsobilý na výkon zverenej pracovnej činnosti, pričom v poškodení jeho zdravia došlo z jeho nepozornosti.

11. Poverená zamestnankyňa žalobcu na pojednávaní dňa 13.4.2022 zotrvala na podanej žalobe a tejto navrhla v celom rozsahu vyhovieť. Uviedla, že od žalovaného si žalobca uplatňuje zaplatenie sumy uhradeného nemocenského zamestnancovi žalovaného L. X. v súvislosti s pracovným úrazom zo dňa 17.10.2018 a to za obdobie od 11. dňa práceneschopnosti do dňa 20.5.2019. Konštatovala, že zo strany žalovaného došlo k zavinenému protiprávnemu konaniu, ktoré bolo konštatované jednak v protokole Inšpektorátu práce Nitra ale aj v rozhodnutí Národného inšpektorátu práce. Uvedený protokol Inšpektorátu práce Nitra nemá dôvod spochybniť, hoci má vedomosť aj o uznesení o zastavení trestného stíhania. Konštatovala, že žalobca nie je subjektom kompetentným rozhodnúť o miere zavinenia za vznik pracovného úrazu.

12. Právna zástupkyňa žalovaného na pojednávaní dňa 13.4.2022 uviedla, že otázka zavineného konania žalovaného je sporná. So skutkovým tvrdením žalobcu, že zavinené protiprávne konanie bolo preukázané protokolom, nesúhlasila. Poukázala na ustanovenie § 193 CSP, v zmysle ktorého je súd viazaný výsledkami trestného konania. V danom prípade bol predmetný pracovný úraz prešetrovaný aj v rámci trestného konania. Predmetné trestné stíhanie bolo zastavené, keď vyšetrovateľ v uznesení o zastavení trestného stíhania konštatoval, že zo strany žalovaného nebol spáchaný trestný čin, nakoľko nebolo zistené žiadne jeho zavinené konanie, resp. porušenie právnych predpisov, pričom toto rozhodnutie sa opieralo o výsledky znaleckého skúmania. Uviedla, že znalec na účely znaleckého dokazovania preskúmal pracovný nástroj - lis, na ktorom pracoval Patrik Bobek v čase vzniku pracovného úrazu. Znalec v znaleckom posudku konštatoval, že predmetný lis prešiel všetkými revíziami, že technický stav stroja bol bez poruchy a samotný stroj nemal vplyv na pracovný úraz, pričom pracovný úraz bol spôsobený pochybením L. X. ktorý pri práci na tomto stroji nevenoval práci dostatočnú pozornosť, keď sa hral s mobilom. Konštatovala, že protokol nie je možné považovať za dôkaz preukazujúci zavinené protiprávne konanie žalovaného v súvislosti so vzniknutým pracovným úrazom. Protokol je dokumentom vydávaným príslušným orgánom, ktorý prešetroval vzniknutý pracovný úraz v zmysle ochrany bezpečnosti a zdravia pri práci, pričom inšpektorát práce vychádzal z absolútnej objektívnej zodpovednosti zamestnávateľa za vznik pracovného úrazu a neskúmal zavinenie. Poukázala na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 8Cdo 149/2018, v zmysle ktorého je pri uplatňovaní regresného nároku vždy potrebné posudzovať mieru zavinenia bez ohľadu na absolútnu objektívnu zodpovednosť zamestnávateľa konštatovanú v protokole. Tiež poukázala na rozhodnutie Najvyššieho

súdu SR sp. zn. 5Cdo 291/2015 a konštatovala, že žalovaný nie je tretím subjektom, ale je platcom nemocenského poistenia, preto je otázna aj jeho vecná legitímácia v konaní.

13. Predmetom konania je nárok na zaplatenie sumy 2.453,40 € s príslušenstvom titulom náhrady škody spôsobenej žalobcovi výplatom nemocenskej dávky L. X., ktorá vznikla v dôsledku žalobcom tvrdeného zavineného protiprávneho konania žalovaného.

14. Podľa § 238 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov, Sociálna poisťovňa má právo voči tretím osobám na náhradu škody, ktorá jej vznikla výplatom dávok v dôsledku ich zavineného protiprávneho konania; výšku škody preukazuje Sociálna poisťovňa potvrdením príslušnej organizačnej zložky Sociálnej poisťovne o výške vyplatených dávok.

15. Podľa § 420 ods. 1 až 3 Občianskeho zákonníka, Každý zodpovedá za škodu, ktorú spôsobil porušením právnej povinnosti.

Škoda je spôsobená právnickou osobou alebo fyzickou osobou, keď bola spôsobená pri ich činnosti tými, ktorých na túto činnosť použili. Tieto osoby samy za škodu takto spôsobenú podľa tohto zákona nezodpovedajú; ich zodpovednosť podľa pracovnoprávných predpisov nie je tým dotknutá.

Zodpovednosti sa zbaví ten, kto preukáže, že škodu nezavinil.

Podľa § 441 Občianskeho zákonníka, ak bola škoda spôsobená aj zavinením poškodeného, znáša škodu pomerne; ak bola škoda spôsobená výlučne jeho zavinením, znáša ju sám.

16. Hmotnoprávnym základom pre uplatnenie práva žalobcu na náhradu škody vzniknutej výplatom dávok je ustanovenie § 238 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení, v zmysle ktorého má Sociálna poisťovňa voči tretím osobám právo na náhradu škody, ktorá jej vznikla výplatom dávok v dôsledku ich zavineného protiprávneho konania. Pre priznanie regresných nárokov Sociálnej poisťovne (t.j. aj náhrady škody) vyplývajúcich z osobitného občianskoprávneho vzťahu je vždy rozhodujúcim prvkom zavinenie tretej osoby, a to bez zreteľa na to, či v prípade tejto tretej osoby prichádzala v inom (napr. pracovnoprávnom) právnom vzťahu do úvahy jej objektívna zodpovednosť (napr. zodpovednosť zamestnávateľa za škodu spôsobenú pracovným úrazom). Zavinenie ako subjektívna kategória je v prípade tohto občianskoprávneho zodpovednostného vzťahu neopomenuteľným predpokladom vzniku zodpovednosti. Keďže osobitný predpis (zákon č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení) otázku zavinenia (ani spoluzavinenia) v tomto zodpovednostnom vzťahu neupravuje, treba vychádzať zo všeobecnej úpravy obsiahnutej v § 420 a § 441 Občianskeho zákonníka).

17. Problematika nároku upraveného v § 238 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení už bola riešená aj Najvyšším súdom SR, ktorý napr. v rozhodnutí sp. zn. 3 MCdo 19/2008 vyslovil právne závery k otázke zavinenia tretej osoby. Konštatoval, že tento osobitný predpis otázku zavinenia neupravuje, preto treba vychádzať zo všeobecnej úpravy (§ 441 Občianskeho zákonníka). Poukázal na to, že ustanovenie § 238 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení priznáva Sociálnej poisťovni špecifické práva požadovať náhradu poskytnutých dávok a náhradu škody od tretích osôb v dôsledku ich zavineného protiprávneho konania voči poberateľovi dávky. Ak bola poisťencovi poskytnutá niektorá z uvedených dávok, ale vznik jeho nároku na dávku nebol zapríčinený zavineným protiprávnym konaním tretej osoby, nemá Sociálna poisťovňa v zmysle citovaných ustanovení regresné právo na náhradu dávky (škody). To znamená, že tretia osoba má povinnosť nahradiť poskytnuté dávky alebo nahradiť škodu Sociálnej poisťovni len v takom rozsahu, v akom je jej zavinené protiprávne konanie v príčinnej súvislosti s poskytnutými dávkami, na ktoré poisťencovi vznikol nárok v dôsledku konania tretej osoby. V rozsahu, v akom sa na vzniku nároku poisťenca na poskytnutie dávky podieľali iné okolnosti, prípadne v akom rozsahu bol spôsobený spoluzavinením poisťenca, tretia osoba nezodpovedá. Z uvedeného vyplýva, že aj pri nároku Sociálnej poisťovne na náhradu poskytnutých dávok od tretích osôb podľa citovaného ustanovenia, treba skúmať mieru zavinenia poberateľa dávok, lebo v rozsahu, v akom bolo jeho zavinenie (spoluzavinenie) príčinou vzniku nároku na poskytnutie dávok, nemá tretia osoba voči Sociálnej poisťovni povinnosť nahradiť poskytnuté dávky, resp. nahradiť škodu vzniknutú výplatom dávok (viď obdobne aj ďalšie rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, napr. sp. zn. 2 Cdo 91/2003 z 27.11.2003 a sp. zn. 4 Cdo 21/2004 z 26.5.2004, sp. zn. 8Cdo/149/2018 z 20.3.2019).

18. Podľa § 193 CSP, súd je viazaný rozhodnutím ústavného súdu o tom, či určitý právny predpis nie je v súlade s Ústavou Slovenskej republiky, ústavným zákonom alebo medzinárodnou zmluvou, ktorou je

Slovenská republika viazaná. Súd je tiež viazaný rozhodnutím ústavného súdu alebo Európskeho súdu pre ľudské práva, ktoré sa týkajú základných ľudských práv a slobôd. Ďalej je súd viazaný rozhodnutím príslušných orgánov o tom, že bol spáchaný trestný čin, priestupok alebo iný správny delikt postihnuteľný podľa osobitného predpisu, a o tom, kto ich spáchal, ako aj rozhodnutím o osobnom stave, vzniku alebo zániku spoločnosti.

Podľa § 151 ods. 1 CSP, skutkové tvrdenia strany, ktoré protistrana výslovne nepoprela, sa považujú za nesporné.

Podľa § 215 ods. 1 CSP, súd rozhodne na základe zisteného skutkového stavu.

19. Súd mal vykonaným dokazovaním z nepopretých skutkových tvrdení žalobcu podporených predloženými listinnými dôkaznými prostriedkami preukázané, že žalobca vyplatil poškodenému - zamestnancovi žalovaného Patrikovi Bobekovi nemocenské za obdobie od 28.10.2018 do 20.5.2019 celkovo v sume 2.453,40 €, pričom nemocenské bolo vyplatené v súvislosti s práceneschopnosťou poškodeného, ktorá vznikla v dôsledku poškodenia jeho zdravia pri pracovnom úraze na pracovisku žalovaného dňa 17.10.2018. Predmetný pracovný úraz bol predmetom prešetrovania tak inšpektorátu práce ako aj orgánov činných v trestnom konaní. Pri zodpovednosti za škodu podľa § 238 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. ide o špeciálny druh občianskoprávnej zodpovednosti za škodu, ktorý sa líši nielen od objektívnej zodpovednosti upravenej Zákonníkom práce, ale aj od všeobecnej zodpovednosti za škodu upravenej Občianskym zákonníkom (§ 420 a nasl. Občianskeho zákonníka). Súd teda musí skúmať mieru zavinenia toho, kto škodu Sociálnej poisťovni spôsobil, a to bez ohľadu na to, či bolo prípadné spoluzavinenie namietané alebo nie. Pre uplatnenie predmetného nároku postačuje aj zavinenie z neobstarávateľnosti a to aj nevedomej neobstarávateľnosti, kedy ten, kto škodu spôsobil, nevedel o tom, že škodu môže spôsobiť, ale vzhľadom na všetky okolnosti mal a mohol o tom vedieť. Za protiprávne konanie je potrebné považovať konanie, ktoré je v rozpore s objektívnym právom. Vyššie uvedený nárok je regresným nárokom, ktorý je odvodeným nárokom od poškodeného, preto bolo potrebné preukázať naplnenie podmienok zo zodpovednosti za škodu, ktorými sú vznik škody, porušenie právnej povinnosti, príčinná súvislosť medzi vznikom škody a porušením právnej povinnosti, ako aj zavinenie. Súd skúmal splnenie týchto podmienok vzniku zodpovednosti za škodu a po vykonanom dokazovaní dospel k právnomu záveru, že nedošlo k naplneniu základného predpokladu vzniku zodpovednosti za škodu, a to k porušeniu právnej povinnosti žalovaným. V danom prípade bol pracovný úraz preskúmaný jednak inšpektorátom práce vo vzťahu k zaisteniu bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a jednak orgánmi činnými v trestnom konaní vo vzťahu k podozreniu zo spáchania trestného činu ublíženia na zdraví. Vo vzťahu k skúmaniu pracovného úrazu inšpektorátom práce sa súd stotožňuje so skutkovým tvrdením žalovaného učeným v rámci procesnej obrany v spore, že inšpektoráty práce pri prešetrovaní pracovného úrazu v zmysle zaistenia ochrany bezpečnosti a zdravia pri práci vychádzajú z absolútnej objektívnej zodpovednosti zamestnávateľa za vznik pracovného úrazu a na účely správneho konania, ktoré je v ich kompetencii, sa nezaoberajú a ani neskúmajú existenciu zavinenia zamestnávateľa vo vzťahu k vzniknutému pracovnému úrazu. V danom prípade existujú dva protichodné dôkazy, keď Inšpektorát práce Nitra vo vzťahu k vzniknutému pracovnému úrazu L. X. konštatoval na strane žalovaného ako zamestnávateľa porušenie ustanovenia § 6 ods. 1 písm. a) zákona č. 124/2006 Z.z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a § 3 ods. 1 a § 4 ods. 1 prílohy č. 1 bod 2.8 NV SR č. 392/2006 Z.z., keď žalovaný pridelil zamestnancovi L. X. dňa 17.10.2018 pracovný prostriedok - hydraulický lis typu PYE 25/N, ev.č. 053-015/16, rok 1985, ktorý nebol vhodný a prispôbostený tak, aby pri používaní bola zaistená bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci, nakoľko pracovný priestor stroja nebol vybavený ochranným zariadením a poškodený zamestnanec pri práci používal otvorený lisovací nástroj s medzerou medzi hornou a dolnou časťou nástroja pri hornej polohe barana, 3 až 5 cm, ktorý nezabránil vniknutiu ruky do nebezpečného priestoru stroja, pričom lis uvádzal do chodu nožným ovládačom a rozhodnutie orgánu činného v trestnom konaní vo veci trestného stíhania pre trestný čin ublíženia na zdraví podľa § 158 Trestného zákona, v rámci ktorého bol do konania pribratý znalec z odboru elektrotechnika na účely vypracovania znaleckého posudku k technickému stavu stroja a jeho bezpečnému používaniu. Znalec v znaleckom posudku konštatoval, že technický stav stroja bol bez poruchy a samotný stroj nemal vplyv na pracovný úraz, keď hydraulický lis bol používaný s použitím bezpečného pracovného nástroja, pomocou ktorého sa vkladá a vyberá výlisok z pracovného priestoru lisu. Znalec v znaleckom posudku konštatoval, že z predloženého videozáznamu vyplynulo, že L. X. počas výkonu práce nepoužíval pri práci bezpečný pracovný nástroj, prerušil výkon práce a používal mobilný telefón, čím

si následne privodil kvôli nedostatočnému venovaniu pozornosti práci pracovný úraz. Súd aplikujúc ustanovenie § 193 CSP konštatuje, že v danom prípade existuje právoplatné rozhodnutie orgánu činného v trestnom konaní, ktorým bolo trestné konanie (pre podozrenie zo spáchania trestného činu ublíženia na zdraví v súvislosti s predmetným pracovným úrazom L. X.) zastavené z dôvodu, že skutok, pre ktorý bolo začaté trestné stíhanie, nie je trestným činom a nebol dôvod na postúpenie veci (uznesenie vyšetrovateľa Okresného riaditeľstva PZ SR Odboru poriadkovej polície Obvodného oddelenia Komárno ČVS:ORP-XXX/KN-KN-XXXX zo dňa XX.X.XXXX, právoplatné dňa 18.5.2020) a týmto rozhodnutím je súd viazaný. V predmetnom trestnom konaní bolo jednoznačne zistené, že zamestnanec žalovaného L. X. pri svojej práci nepoužíval bezpečný pracovný nástroj - hák, ktorým sa do lisu vkladali a vyberali výlisky, ale pre nedostatočné venovanie pozornosti práci vložil do pracovnej plochy lisu ľavú ruku a pravou nohou stlačil nožný ovládač lisu, čím došlo k devastačnému poraneniu jeho ľavej ruky. Keďže v rámci trestného konania bolo preukázané, že hydraulický lis, na ktorom v čase pracovného úrazu pracoval L. X., bol bez technickej poruchy a tento bol určený na používanie spolu s pracovným nástrojom - hákom, ktorým sa vkladali a vyberali výlisky zo stroja, pričom jedinou príčinou vzniku pracovného úrazu L. X. bolo, že tento nevenoval dostatočnú pozornosť svojej práci, keď pri práci používal mobilný telefón, v dôsledku čoho nepoužil pri vkladaní a vyberaní výlisku na to určený hák, ale do pracovného priestoru hydraulického lisu vložil ľavú ruku a pravou nohou stlačil nožný ovládač hydraulického lisu, čím došlo k zachyteniu jeho ľavej ruky v pracovnom priestore lisu, čo malo za následok vznik devastačného poranenia ľavej ruky L. X.. Súd posúdenie otázky vplyvu technického stavu predmetného stroja a otázky bezpečného používania predmetného stroja znalcom z odboru elektrotechnika, považuje za relevantnejšie vyhodnotenie uvedených otázok než zamestnancom inšpektorátu práce, ktorého nie je možné považovať za osobu rovnako odborne zdatnú v danej problematike ako znalec, navyše zamestnanec inšpektorátu práce vyhodnocuje stav a spôsob používania zariadenia len v rozsahu zaistenia bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, pričom v danom prípade neprihliadol ani na videozáznam, na ktorom bol zachytený celý priebeh vzniku pracovného úrazu L. X. a v rozpore s vyhodnotením bezpečného používania predmetného stroja znalcom vyslovil, že predmetné zariadenie malo byť opatrené krytom, hoci znalec považoval používanie pracovného nástroja - háku na vkladanie a vyberanie výliskov z pracovného priestoru stroja za dostatočné pre zabezpečenie bezpečného používania predmetného stroja. Nakoľko jedinou príčinou vzniku pracovného úrazu Patrika Bobeka bolo, že tento nevenoval práci dostatočnú pozornosť, manipuloval s mobilným telefónom, ktorý bolo zakázané používať pri práci a z uvedeného dôvodu pri práci na hydraulickom lise nepoužil pracovnú pomôcku - hák, súd toto konanie zamestnanca žalovaného L. X. nemohol vyhodnotiť ako porušenie právnej povinnosti zo strany žalovaného, a teda na strane žalovaného nemožno konštatovať zavinené protiprávne konanie. Vo vzťahu ku skutkovým zisteniam inšpektorátu práce opísaným v protokole súd konštatuje, že výsledky šetrenia slúžia len ako dôkazný prostriedok, ktorým ale súd nie je viazaný (§ 193 CSP). Pokiaľ aj bola žalovanému uložená pokuta za spáchanie správneho deliktu, táto bola uložená len v dôsledku absolútnej objektívnej zodpovednosti zamestnávateľa za vznik pracovného úrazu zamestnanca. Nakoľko súd nemal preukázané zavinené protiprávne konanie žalovaného spočívajúce v porušení právnej povinnosti vo vzťahu k príčinám vzniku pracovného úrazu L. X., ktorému žalobca vyplatil nemocenské, súd podanú žalobu zamietol.

20. O náhrade trov konania strán sporu súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP, keď žalovaný bol tou stranou sporu, ktorá bola s ohľadom na výsledok konania v spore plne úspešná. O výške priznanej náhrady trov konania rozhodne po právoplatnosti tohto rozsudku vyšší súdny úradník tunajšieho súdu samostatným uznesením (§ 262 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Komárno v dvoch písomných vyhotoveniach, resp. autorizovaným elektronickým podaním.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozsudku vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné rozhodnutie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 365 ods. 3 CSP).